

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Obdo/67/2022
Identifikačné číslo spisu:	8118217840
Dátum vydania rozhodnutia:	07.06.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Beáta Miničová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:8118217840.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beaty Miničovej a členiek senátu Mgr. Sone Pekarčíkovej a JUDr. Ivany Izakovičovej v spore žalobkyne UniCredit Leasing Slovakia, a.s., Bratislava, Šancová 1/A, IČO: 35 730 978, zastúpenej advokátskou kanceláriou Malata, Pružinský, Hegedúš & Partners s.r.o., Bratislava, Twin City Tower, Mlynské nivy 10, IČO: 47 239 921, proti žalovanému I. I. T., T. X. B. XXXX, G., Y. XXXX/X, zastúpenému advokátkou JUDr. Vlastou Pastorkovou, Snina, Strojárska 3998, IČO: 51 339 820, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 24CbZm/27/2018, o zaplatenie 33 437,79 eura s príslušenstvom, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 13. januára 2022 č. k. 2CoZm/1/2021-250, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalovaného o d m i e t a.

II. Žalobkyňa m á n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov, ako súd prvej inštancie, rozsudkom z 18. mája 2021, č. k. 24CbZm/27/2018-203, prvou výrokovou vetou rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni zmenkovú sumu 33 437,79 eura spolu so zmenkovým úrokom vo výške 6 % ročne zo sumy 33 437,79 eura od 29. decembra 2017 do zaplatenia, odmenu vo výške 1/3 % zmenkovej sumy, teda 111,46 eura, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Druhou výrokovou vetou priznal žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % o výške, ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

2. Rozhodnutie súd prvej inštancie právne posúdil okrem iného ustanovením čl. I § 10, čl. I § 30 ods. 1 a ods. 2, čl. I § 32 ods. 1 až ods. 3, čl. I § 48 ods. 1, čl. I § 75 zákona č. 191/1950 Zb. Zákon zmenkový a šekový.

3. Súd prvej inštancie po vrátení veci odvolacím súdom (uznesenie Krajského súdu v Prešove z 22. januára 2021 č. k. 2CoZm/2/2020-188) vykonaným dokazovaním zistil skutkový stav, podľa ktorého medzi žalobkyňou ako leasingovou prenajímateľkou a spoločnosťou PEMA GROUP, s.r.o. ako leasingovým nájomcom bola 4. septembra 2013 uzatvorená leasingová zmluva, predmetom ktorej bol

leasing stroja na výrobu plastových výrobkov v sume 109 365 eur. Doba leasingu bola dohodnutá na 60 mesiacov. Za leasingového nájomcu zmluvu podpísal žalovaný ako štatutárny zástupca. Strany zároveň uzatvorili dohodu o vyplňovacom práve k blankozmenke. Dňa 4. septembra 2013 bola v Snine vystaviteľom PEMA GROUP, s.r.o., Snina, Sládkovičova 326, vystavená zmenka vlastná, na základe ktorej sa vystaviteľ zaviazal zaplatiť žalobkyni, ako majiteľke zmenky sumu 33 437,79 eura dňa 28. decembra 2017. Ako aval za vystaviteľa sa podpísal žalovaný (č.l. 8 spisu). Zmenka počas svojej existencie nemenila svoj účel a teda ani obsah zabezpečenia. Vystaviteľ vlastnej zmenky, spoločnosť PEMA GROUP, s.r.o. zanikla v dôsledku zlúčenia so spoločnosťou RIGA s.r.o. dňa 10. marca 2016. Spoločnosť RIGA s.r.o. bola ex offo vymazaná z obchodného registra dňa 9. januára 2018, zmenkovo zaviazaným ostal avalista, teda žalovaný, ktorého záväzok je samostatným k záväzku vystaviteľa.

4. K procesnej obrane žalovaného súd prvej inštancie uviedol, že žalovaný síce spochybnil správnosť vyplnenia zmenkovej sumy žalobkyňou, avšak neuviedol, akú sumu mala žalobkyňa správne vyplniť a nepredložil o tom listinné dôkazy. Žalobkyňa ako dôkaz o oprávnenosti zmenkovej sumy predložila protokol o finančnom vysporiadaní leasingovej zmluvy, z ktorého jej nárok jednoznačne vyplýva. Nakoľko žalovaný v spore netvrdil, ani nepreukázal, že by žalobkyňa ako majiteľka zmenky nadobudla zmenku zlomyseľne, alebo sa pri nadobúdaní zmenky previnila hrubou nedbanlivosťou, súd jej žalobe vyhovel.

5. Na odvolanie žalovaného, Krajský súd v Prešove, ako odvolací súd, napadnutým rozsudkom z 13. januára 2022 č. k. 2CoZm/1/2021-250 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalobkyni proti žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

6. K odvolacej námietke o nedoručení vyjadrenia žalobkyne z 9. augusta 2019 s prílohami, odvolací súd uviedol, že napriek obsahu zápisnice o pojednávaní pred súdom prvej inštancie z 18. mája 2021, doručil splnomocnenému zástupcovi žalovaného listiny, ktorých nedoručenie odvolateľ namietal s výzvou na vyjadrenie sa k nim. Žalovaný prostredníctvom advokátky na výzvu uviedol, že mu je obsah spisu známy, kedy advokátka mala za to, že všetky listiny nachádzajúce sa v spise boli žalovanému doručené.

7. Krajský súd zdôraznil, že vec je opakovane predmetom odvolacieho konania a nie je významné, ak klient neposkytne advokátovi súčinnosť s tým, že žalovaný ani po realizovanom doručení listín odvolacím súdom, ktorých doručenie žalovaný namietal, ani napriek výzve odvolacieho súdu z 25. októbra 2021 nepodal žiadne relevantné a vecné námietky, či vyjadrenie k ich obsahu, ktorými by spochybnil uplatňovaný nárok.

8. Odvolací súd podotkol, že predmetom konania, bez akýchkoľvek pochybností je právo na zaplatenie zmenkovej sumy s príslušenstvom na základe vlastnej zmenky, ktorá bola podpísaná aj avalistom - žalovaným za vystaviteľa zmenky. Žalovaný nikdy nespochybňoval ani pred súdom prvej inštancie a ani v odvolacom konaní to, že by zmenku nebol podpísal, kedy konajúce súdy dospeli k záveru, že zmenka je platná. Odvolací súd zdôraznil to, že zmenkové ručenie podľa § 32 ZŠZ je iba formálnym - akcesorickým záväzkom. Záväzok zmenkového ručiteľa je síce preto obsahovo ten istý, ako záväzok principiálneho dlžníka, ale je samostatný a nie materiálne akcesorický. Svoju záväznosť čerpá z vlastného právneho dôvodu a pristupuje kumulatívne k princípálnemu záväzku. Ručiteľ za príjemcu zmenky, či za jej majiteľa je zodpovedný za zaplatenie zmenky pri jej zročnosti. Je dlžníkom priamym, zaviazaným solidárne s dlžníkom. Právna teória i právna prax pri aplikácii čl. I § 17 ZŠZ je jednotná v tom, že rukojemník (ručiteľ) môže robiť majiteľovi zmenky námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných mimozmenkových vzťahoch k majiteľovi zmenky, nie však na vzťahoch osoby, za ktorú bolo ručenie prevzaté, k majiteľovi zmenky.

9. Odvolací súd vzhľadom na vyššie uvedené s poukazom na § 387 ods. 1 CSP uviedol, že súd prvej inštancie na základe správne zisteného skutkového stavu dospel k správne právnemu záveru, a preto konštatoval vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

10. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalovaný (č.l. 259

spisu), prípustnosť ktorého odôvodnil ust. § 420 písm. f) CSP, teda že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Žalovaný (v ďalšom texte tiež ako „dovolateľ“) uviedol, že postupom odvolacieho súdu spočívajúcim v tom, že konajúci súd (Krajský súd v Prešove) nezdôvodnil svoje rozhodnutie vyčerpávajúcim spôsobom zo všetkých relevantných skutkových a právnych hľadísk. Odvolací súd sa v odôvodnení rozhodnutia obmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (t.j. rozhodnutia súdu prvej inštancie). Odvolací súd sa však v zmysle ust. § 387 ods. 3 CSP musí v odôvodnení zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

12. Žalovaný má za to, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces, nakoľko jednak súd prvej inštancie, rovnako aj odvolací súd sa nevysporiadal s námietkou žalovaného, týkajúcou sa dôkazného bremena žalobkyne ohľadne preukazovania existencie a výšky zmenkového dlhu, kde žalovaný vo svojom vyjadrení dal do pozornosti súdu rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. novembra 2008 sp. zn. 1MObdV/9/2007, pričom sa žiadnym spôsobom súdy nevysporiadali ani s námietkou žalovaného o správnosti vyplnenia blankozmeniek uvádzanou v odpore.

13. V neposlednom rade podľa dovolateľa odvolací súd a ani prvoinštančný súd žiadnym spôsobom nezaujal stanovisko k jeho námietke ohľadne „nepôvodnosti“ žalovaného nároku z dôvodu, že 10. marca 2016 došlo k zmene dlžníka, zo spoločnosti PEMA GROUP, s.r.o. na spoločnosť RIGA, s.r.o. Zmenou dlžníka sa zmenili zmluvné podmienky, za ktorých bola zabezpečovaná zmenka veriteľovi vystavená. Nakoľko došlo k zmene dlžníka a nebolo preukázané, že so žalovaným bola dohodnutá zmena pôvodnej dohody, táto odporuje použitiu zmenky veriteľom vo vzťahu k žalovanému pôvodnej dohode o účele predmetnej zmenky, keďže podľa dohody nemohla byť zmenka použitá k náhradnému uspokojeniu pri neplatení ktoréhokoľvek dlžníka, ale len pri neplatení spoločnosti PEMA GROUP, s.r.o. Taktiež podľa dovolateľa konajúce súdy žiadnym spôsobom nezaujali stanovisko k judikatúre, a to k rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 30. októbra 2013 sp. zn. 3CoZm/33/2012 a rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. januára 2009 sp. zn. 1Obo/15/2008.

14. Preto dovolateľ navrhol, aby najvyšší súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, resp. aby napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietal. Žalovaný si zároveň uplatnil nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

15. Žalobkyňa vo vyjadrení k podanému dovolaniu (č.l. 333 spisu) uviedla, že dovolateľom uvádzané rozhodnutia sa týkajú iného skutkového základu, kedy v prejednávanej spore ku žiadnej zmene v obsahu záväzku neprišlo. Spoločnosť PEMA GROUP, s.r.o. zanikla zlúčením so spoločnosťou RIGA, s.r.o., pričom spoločnosť RIGA, s.r.o. sa stala univerzálnym právnym nástupcom, z ktorého dôvodu všetky práva a povinnosti automaticky prešli na právneho nástupcu. Dodala, že záväzok zo zmenky je záväzkom nesporným a žalobkyňa ako majiteľka zmenky nemá povinnosť svoj nárok preukazovať iným spôsobom, než predložením prvopisu zmenky, ktorá ak spĺňa formálne náležitosti, zabezpečuje svojmu majiteľovi právo na jej zaplatenie.

16. Zároveň žalobkyňa podotkla, že zmenkový veriteľ nemá žiadnu poučovaciu povinnosť voči zmenkovým ručiteľom s tým, že v prejednávanej veci žalovaný žiadnym spôsobom nepreukázal, že by žalobkyňa vyplnila zmenku v rozpore s udeleným vyplňovacím právom a nepreukázal, že by výška zmenkovej sumy mala byť určená v inej výške. Ak žalobkyňa, ako veriteľka preukáže právny titul, čo v danom prípade bolo preukázané predložením zmenky, je potom na žalovanom, ako dlžníkovi, aby preukázal, že vzniknutý dlh zaplatil, alebo, že dlh mal byť stanovený v inej výške. Dôkazné bremeno sa v takom prípade presúva na žalovaného, a to napriek tomu, že ide o tvrdenie žalobkyne a uvedené nebolo podľa žalobkyne zo strany žalovaného vykonané (uznesenie Krajského súdu v Žiline zo 7. októbra 2014 sp. zn. 9Co/720/2014).

17. Žalobkyňa dodala, že dovolanie nepredstavuje ďalší opravný prostriedok ani konanie v tretej inštancii. Dovolanie predstavuje mimoriadny opravný prostriedok, ktorého použitie je možné len za presne taxatívne vymedzených okolností, ktoré justifikujú zásah do právoplatného rozhodnutia súdu. Preto má žalobkyňa za to, že žalovaný v podanom dovolaní nepopísal žiadne skutočnosti, ktoré by zakladali porušenie práva na spravodlivý proces, keď rozsudok súdu prvej inštancie dostatočne zdôvodnil úvahu a rozhodnutie súdu, pričom krajský súd sa s uvedeným zdôvodnením v celom rozsahu stotožnil.

18. Vzhľadom na vyššie uvedené, žalobkyňa navrhla, aby dovolací súd dovolanie žalovaného odmietol a priznal jej nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

19. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“), ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“)], po zistení, že dovolanie podal včas žalovaný v neprospech, ktorého bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpený podľa § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok žalovaného treba odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

20. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosť tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku.

21. Podľa ustanovenia § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

22. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

23. Podľa § 428 CSP, dovolateľ musí v dovolaní popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

24. Podľa § 431 ods. 1 CSP, dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

25. Predmetom dovolacieho prieskumu je napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým rozhodnutím bol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdený. Z tohto dôvodu je dovolanie voči napadnutému rozhodnutiu prípustné podľa § 420 CSP, pretože ide o rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa konanie v danom procesnom štádiu končí.

26. V posudzovanom prípade dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f)

CSP, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

27. Túto vadu vzhľadom dovolateľ v takom postupe odvolacieho súdu, kedy tento sa nevysporiadal s jeho námietkou týkajúcou sa dôkazného bremena žalobkyne ohľadne preukazovania existencie a výšky zmenkového dlhu, ako aj správnosti vyplnenia blankozmeniek. Napadnutý rozsudok je podľa názoru dovolateľa zároveň nedostatočne odôvodnený, nepreskúmateľný, a to aj vzhľadom na absenciu zdôvodnenia ohľadom ním uvádzaných rozhodnutí.

28. Relevantné znaky, ktoré charakterizujú procesnú vadu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP sú - zásah súdu do práva na spravodlivý súdny proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Právo na spravodlivý súdny proces predstavuje možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov. Vyššie citované ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie nesprávny (vadný) procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymykajú zákonnému, ale aj ústavnému procesno-právnejmu rámcu, a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky.

29. Dovolací súd zdôrazňuje, že právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné, alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, hodnotením dôkazov (sp. zn. IV. ÚS 22/04) a ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (sp. zn. I. ÚS 50/04).

30. V súvislosti s prípustnosťou dovolania vyvedenou v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP, ktorá je podľa názoru dovolateľa daná aj tým, že odvolací súd sa nevysporiadal s jeho námietkou týkajúcou sa dôkazného bremena žalobkyne ohľadne preukazovania existencie a výšky zmenkového dlhu, ako aj správnosti vyplnenia blankozmeniek.

31. Dovolací súd poukazuje na závery odvolacieho súdu, ktorý v odôvodnení napadnutého rozsudku zdôraznil, že „ako dôkazy na preukázanie svojich tvrdení žalobca označil a predložil zmenku, leasingovú zmluvu, dohodu o vyplňovacom práve k blankozmenke, protokol o finančnom vysporiadaní leasingovej zmluvy, splátkový kalendár, oznámenie o vyplnení zmenky“. Hoci odvolací súd sám vykonal doručenie žalovaným namietaných listín, ani po ich doručení a výzve odvolacieho súdu žalovaný nepodal k doručeným dôkazom žiadne relevantné a vecné námietky, či vyjadrenie k ich obsahu, ktorými by spochybnil uplatňovaný nárok. Z uvedených skutočností je zrejmé, že konajúci súd sa vysporiadal aj s dovolateľovou námietkou týkajúcou sa preukazovania existencie a výšky zmenkového dlhu a vyplnenia blankozmeniek.

32. Podľa § 185 ods. 1 CSP súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo (§ 191 ods. 1 CSP).

33. Pri uplatnení zásady voľného hodnotenia dôkazov súd v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Iba výnimočne zákon súdu ukladá

určité obmedzenie pri hodnotení dôkazov (napr. § 192, § 193, § 205 CSP).

34. Ťažisko dokazovania je v konaní na súde prvej inštancie; skutkové závery tohto súdu je oprávnený dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd, ktorý za tým účelom môže vykonávať dokazovanie (§ 384 CSP).

35. Súd rozhodujúci o dovolaní nepreskúmava správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to už len z toho dôvodu, že v konaní o tomto opravnom prostriedku nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy; na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu totiž nemá možnosť dôkazy sám vykonávať (§ 442 CSP).

36. Keď Najvyšší súd Slovenskej republiky nemôže vykonávať dokazovanie, tak nemôže iba na základe súdnych spisov preskúmať správnosť hodnotenia dôkazov súdom, lebo si nemôže pre svoje rozhodnutie zabezpečiť rovnaké podklady a predpoklady doplnením, alebo zopakovaním dokazovania, aké mal súd, ktorý dôkazy hodnotil. Zároveň dovolací súd poukazuje na rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Obdo/46/2017 a obdobne aj sp. zn. 4Obdo/41/2017, v ktorom uviedol, že „súd v konaní nie je viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (§ 185 ods. 1 CSP) a nie sporových strán. Ak súd teda v priebehu konania nevykoná všetky navrhované dôkazy, resp. vykoná iné dôkazy na zistenie skutočného stavu, nezakladá to vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP, lebo to nemožno považovať za znemožnenie uplatnenia procesných práv, ktoré strany mohli uplatniť a boli v dôsledku nesprávneho postupu súdu z nich vylúčení“.

37. Odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia zdôraznil, že žalovaný v konaní nespochybňoval to, že by zmenku nebol podpísal, a preto zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že zmenka je platná s tým, že záväzok zmenkového ručiteľa je samostatný a nie materiálne akcesorický. Uvedené znamená, že ručiteľ je zodpovedný za zaplatenie zmenky pri jej zročnosti a voči majiteľovi zmenky môže uplatniť iba tie námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných mimozmenkových vzťahoch k majiteľovi zmenky.

38. Dovolací súd dodáva, že súd prvej inštancie zhromažďuje dôkazy podľa procesnej iniciatívy sporových strán a tieto zhromaždené dôkazy vyhodnocuje aj v zmysle zásad hodnotenia dôkazov vyplývajúcich z ust. § 191 ods. 1 CSP. Hodnotiacia úvaha konajúcich súdov v prejednávanej spore zodpovedá zásadám formálnej logiky a je aj v tejto časti preskúmateľná. Je možné uzavrieť, že konajúce súdy dali v dôvodoch svojich rozhodnutí odpoveď, akým spôsobom hodnotili dôkazy relevantné pre zhodenie otázky základu nároku na zaplatenie zmenkovej sumy s príslušenstvom na základe vlastnej zmenky, ktorá bola podpísaná aj avalistom - žalovaným za vystaviteľa zmenky, ktorú zmenku vyhodnotili konajúce súdy za platnú. Pre úplnosť dovolací súd upriamuje pozornosť na skutočnosť, že spoločnosť PEMA GROUP, s.r.o. zanikla zlúčením so spoločnosťou RIGA, s.r.o., z ktorého dôvodu všetky práva a povinnosti spoločnosti PEMA GROUP, s.r.o. automaticky prešli na právneho nástupcu. Preto právny nárok zo zmenky, za ktorú žalovaný ručí, je daný predložením prvopisu zmenky za splnenia formálnych náležitostí, čím zabezpečuje majiteľovi takejto zmenky právo na jej zaplatenie (uznesenie NS SR z 31. júla 2012 sp. zn. 4Obo/21/2012). Dovolací súd dodáva, že rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Obo/15/2008, na ktoré dovolateľ poukázal v priebehu konania vychádza z takých skutkových zistení, ktoré nie sú predmetom súdnej veci. Preto, ak oba konajúce súdy na takéto rozhodnutie nesúvisiace s prejednávanou vecou neprihliadli, postupovali procesne správne a konanie nezaťažili vadou, ktorá by zakladala prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP. Z uvedeného dôvodu je dovolanie v tejto časti nedôvodné.

39. Ohľadom ostatnej dovolacej námietky podľa § 420 písm. f) CSP, podľa ktorej je napadnutý rozsudok odvolacieho súdu podľa názoru dovolateľa nedostatočne odôvodnený, nepreskúmateľný, dovolací súd uvádza, že právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces a práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR a

článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (sp. zn. II. ÚS 383/06).

40. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo strany sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (sp. zn. I. ÚS 46/05, sp. zn. II. ÚS 76/07).

41. Funkciou odôvodnenia súdneho rozhodnutia je predovšetkým doložiť správnosť rozhodnutia súdu, pričom odôvodnenie je zároveň aj prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydaní rozhodnutia a nástrojom ochrany pred svojvôľou súdnej moci. Odôvodnenie rozhodnutia by malo stranám sporu umožniť posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné právne predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní.

42. Požiadavka riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia sa vzťahuje na každé súdne rozhodnutie, pričom odôvodnenie rozhodnutia musí byť dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu jeho správnosti v konaní o oprávnom (riadnom, alebo mimoriadnom) prostriedku. Ak rozhodnutie neobsahuje zákonné náležitosti, ide o rozhodnutie nedostatočné a nepreskúmateľné a takéto rozhodnutie súdu porušuje právo strany sporu na spravodlivý proces, pretože mu upiera možnosť náležite skutkovo a právne argumentovať proti rozhodnutiu v rámci opravných prostriedkov.

43. Dovolací súd poukazuje na nález Ústavného súdu SR z 21. januára 2021 sp. zn. II. ÚS 120/2020. V bodoch 38. a 39. odôvodnenia nález Ústavný súd Slovenskej republiky uviedol: „Pod pojmom procesný postup je podľa názoru ústavného súdu potrebné rozumieť nielen faktický postup súdu, teda to, ako sa spor vedie, ale napr. aj postup súdu pri vykonávaní, alebo hodnotení dôkazov (IV. ÚS 557/2020), ktorý má v konečnom dôsledku aj odraz v samotnom odôvodnení rozhodnutia súdu. V zmysle judikatury EŠLP aj kvalitu odôvodnenia súdneho rozhodnutia je potrebné považovať za jeden zo základných aspektov práva na spravodlivý proces, podobne ako právo na rovnosť zbraní alebo zásadu kontradiktórnosti konania. Podstatou odôvodnenia súdneho rozhodnutia je vysvetlenie, objasnenie a „obhájenie“ toho, ako súd procesne postupoval (vrátane toho, ako rozhodol) a ako také nemôže byť od doterajšieho procesného postupu oddelené. Rozhodnutie je vyvrcholením procesného postupu súdu a samotné súdne rozhodnutie je najdôležitejším procesným úkonom súdu. Súdne rozhodnutie musí byť preto považované za súčasť procesného postupu súdu“.

44. V zmysle § 220 ods. 2 CSP v spojení s § 393 ods. 2 CSP súd musí v odôvodnení rozhodnutia podať výklad opodstatnenosti a zákonnosti výroku rozhodnutia a musí sa vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený s poukazom na zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje vyššie uvedené náležitosti, je nepreskúmateľné.

45. Z ustanovenia § 387 ods. 3 CSP vyplýva, že odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie a musí sa tiež v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami strany sporu uvedenými v odvolaní. V tomto smere dovolací súd poukazuje aj na nález Ústavného súdu SR z 13. novembra 2018 sp. zn. III. ÚS 314/2018, uverejnený v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu SR pod č. 47/2018, ktorý v bode 35. odôvodnenia konštatoval, že „absencia vysporiadania sa s podstatnými tvrdeniami sťažovateľa uvedenými v odvolaní v napadnutom rozsudku krajského súdu je tak závažným nedostatkom tohto rozhodnutia, ktorého intenzita sama o sebe zakladá porušenie sťažovateľom namietaného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, i práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru“.

46. Odvolací súd v bode 8. napadnutého rozhodnutia konštatoval, že rozsudok súdu prvej inštancie vo

výroku o vyhovení žalobe i vo výroku o náhrade trov konania je vecne správny. Prvoinštančný súd pre účely rozhodnutia o podanom návrhu vykonal potrebné dôkazy, z nich vyvodil správne skutkové zistenia (§ 215 ods. 1, 2 v spojení s ustanovením § 191 ods. 1 CSP) a napokon aj správne vyvodil záver o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcom uplatnenú pohľadávku. Dôvody napadnutého rozhodnutia týmto podľa odvolacieho súdu dávajú v zásade odpoveď na rozhodujúce skutkové otázky a na právne posúdenie uplatneného nároku. Zdôraznil, že žalovaný ani po realizovanom doručení odvolacím súdom nepodal žiadne relevantné a vecné námietky, ktorými by spochybnil uplatňovaný nárok. Preto odvolací súd s poukazom na § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a v otázkach zisteného skutkového stavu i právneho posúdenia odkázal na správne dôvody odvolaním napadnutého rozsudku.

47. Dovolací súd uvádza, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich jednotu. Odvolací súd spravidla v takomto svojom rozhodnutí preberá skutkové a právne závery súdu prvej inštancie. Takýto postup reaguje na súdnu prax v prípadoch úplných a presvedčivých rozhodnutí súdov prvej inštancie, kedy odôvodnenie rozhodnutia odvolacích súdov je len kopírovaním vecne správnych dôvodov. V takých prípadoch rozhodnutia obsahujú sporovým stranám známe podania, známe napadnuté rozhodnutia (rozsudok alebo uznesenie) a v závere obsahujú už len stručné konštatovania o správnosti a presvedčivosti rozhodnutia, s ktorým sa odvolací súd stotožňuje.

48. Z odôvodnení rozhodnutí súdov oboch inštancií je v danom prípade dostatočne zrejmé, čoho, a z akých dôvodov sa žalobkyňa domáha, čo navrhovala, ako sa bránil žalovaný, z ktorých osvedčených a rozhodujúcich skutočností a dôkazov, podstatných vyjadrení súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil súd prvej inštancie, i aké závery zaujal odvolací súd k jeho právnomu posúdeniu, s ktorým sa stotožnil.

49. V posudzovanom prípade dovolací súd konštatuje, že odvolací súd sa úmerne okolnostiam prípadu v tejto veci a v súlade s § 387 ods. 3 druhej vety CSP vysporiadal s tými odvolacími námietkami žalovaného (neskoršieho dovolateľa), ktoré považoval za relevantné a stotožnením sa s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie ako celkom dal zreteľne najavo, že tu nebolo žiadnych podstatných tvrdení, s ktorými by sa nevysporiadal už súd prvej inštancie. Pretože pre spochybnenie správnosti týchto jeho záverov, resp. nedostatočného odôvodnenia napádaného rozhodnutia, neboli dôvody, dovolací súd v tomto prípade nevzhliadol prípad tzv. zmätočnosťnej vady podľa § 420 písm. f) CSP.

50. Dovolací súd uzatvára, že z uvedených dôvodov nezistil v danom prípade vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, a tým ani prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

51. Dovolací súd pre úplnosť záverom dodáva, že za relevantné vymedzenie dovolacieho dôvodu v súlade s § 432 ods. 1 a 2 CSP, nemožno považovať ani argumenty žalovaného uvedené v dovolaní, z ktorých je zrejmá v zásade len jeho nespokojnosť s rozhodnutím odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie.

52. Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že prípustnosť dovolania žalovaného vyvozená podľa § 420 písm. f) CSP nie je procesne daná, preto jeho dovolanie podľa § 447 písm. c) CSP, odmietol.

53. O trovách dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

54. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.